

SPOROČILO ZA JAVNOST

Predlog Zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo (ZDO) je v javni obravnavi

Predlog zakona vzpostavlja nov steber socialne varnosti dolgotrajne oskrbe (DO), ki nadgrajuje že obstoječe rešitve s ciljem celostne oskrbe uporabnika storitve ter krepi obstoječe rešitve institucionalnega varstva in pomembno izboljšuje dostopnost do oskrbe na domu. Vzpostavlja se torej sistem, ki je usmerjen v uporabnika. Enotno se obravnava vse zavarovane osebe neodvisno od njihovega ekonomsko socialnega statusa. V predlogu zakona je predvideno 100 odstotno kritje pravic DO iz obveznega zavarovanja za DO. Predlog zakona v praksi omogoča povezovanje sistema socialnega varstva, zdravstva in DO z namenom zagotovitve celostne oskrbe uporabnika in povezuje vse sisteme, znotraj katerih bodo uporabniki prehajali glede na svoje potrebe. Predlog zakona predvsem omogoča izbiro, tudi tistim, ki v obdobju, ko postanejo odvisni od pomoči druge osebe, želijo ostati doma.

Po predlogu zakona so upravičenci storitve DO osebe stare najmanj 18 let in ki so zaradi posledic bolezni, starostne oslabeledosti, poškodb, invalidnosti, pomanjkanja ali izgube intelektualnih sposobnosti v daljšem časovnem obdobju, ki ni krajše od treh mesecev ali trajno odvisne od pomoči drugih oseb pri opravljanju osnovnih in podpornih dnevnih opravil.

Uporabniku storitev DO se skladno z individualnim načrtom oblikuje nabor storitev, ki jih oseba potrebuje za čim višjo kakovost življenja v obdobju, ko ne more več sama poskrbeti zase. V celoti se v predlogu zakona iz obveznega zavarovanja za DO financira formalna oskrba na domu v obsegu pripadajoče kategorije ali formalna oskrba v instituciji ali denarni prejemek (sredstva s katerim si opravičencev sam organizira storitve, ki jih potrebuje) ali oskrbovalec družinskega člana (oseba, ki bo skrbela za družinskega člana prejme nadomestilo za izpadli dogodek v višini minimalne plače). Predlog zakona prinaša tudi pomemben nov sklop storitev za ohranjanje samostojnosti in preprečevanja poslabšanja stanja, ki so v celoti financirane iz javnih virov. Gre za storitve, ki predstavljajo preventivo z namenom čim daljšega ohranjanja samostojnosti posameznika in njegove čim bolj aktivne vloge v družbe.

Posameznik bo lahko koristil storitve na domu ali instituciji. Predlog zakona prinaša dostopnost do novih storitev na domu, krepi pa tudi kakovost institucionalne oskrbe v kateri se dodatni, danes manjkajoči kadri zagotovijo iz javnih virov. S tem se bo omogočila višja kakovost in varnost storitev, predvsem pa lahko več časa namenilo uporabniku.

V predlogu zakona so v javni mreži za izvajanje DO domače ali tuje pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki s koncesijo za DO, ki lahko izvajajo storitve na domu ali v obliki institucionalne oskrbe. Institucionalne oblike se v predlogu zakona delijo v tri tipe zavodov, pri čemer so zavodi z manjšo kapaciteto najbližji približek oskrbi na domu, večji zavodi pa se delijo glede na zahtevnost zdravstvene obravnave, ki dopolnjuje dolgotrajno oskrbo.

Za zagotovitev pravic iz predloga zakona se iz obstoječih javnih virov prenese 305,22 milijona evrov, dodatno pa je potrebno zbrati 335,85 milijonov evrov. Z dodatno zbranimi sredstvi bomo omogočili, da osebe s primerljivimi potrebami dostopajo do primerljivih pravic, ki bodo v celoti financirane z javnih virov. Predlog zakona s tem omogoča, da uporabniki prejmejo storitve, ki jih potrebujemo ne glede na njihov ekonomski socialno status ali in brez dodatnih obremenitev njihove družine ali lokalnih skupnosti. Predlog zakona tudi predvideva pomembno birokratsko razbremenitev in so za uporabnika bolj prijazni, saj že ocena opravičenosti praviloma poteka na domu zavarovanca. Uporabnik je v celotnem procesu aktiven partner, tako pri načrtovanju kot izvajanju storitev, saj je namen zagotavljanje celostne oskrbe v okviru DO oblikovati storitev po potrebah in meri posameznika.

Dolgotrajna oskrba predstavlja nov steber socialne varnosti, ki se pomembno povezuje s sistemom zdravstva in socialnega varstva med katerimi bo uporabnik prehajal spremljano s ciljem nuditi podporo tudi tistim, ki nimajo socialne mreže, ki bi jim to zagotovila.